

جهت خرید و دانلود فایل اصلی همراه با پرسشنامه اینجا کلیک نمایید

دانشگاه آزاد اسلامی

واحد قوچان

دانشکده علوم انسانی، گروه آموزشی مشاوره و روان شناسی

پایان نامه برای دریافت درجه کارشناسی ارشد "M.A"

گرایش : مشاوره توانبخشی

عنوان:

**رابطه بین سخت رویی و انگیزش تحصیلی با فرسودگی تحصیلی دانش آموزان
مقطع متوسطه (دوره دوم) شهر تربت حیدریه**

استاد راهنما:

دکتر غلامرضا خدیوی رفوگر

نگارش:

مهدی رنجبر سیوکی

تابستان ۱۳۹۴

[جهت خرید و دانلود فایل اصلی همراه با پرسشنامه اینجا کلیک نمایید](#)

جهت خرید و دانلود فایل اصلی همراه با پرسشنامه اینجا کلیک نمایید

سازمان پژوهش و فن آوری

به نام خدا

مشور اخلاق پژوهش

بایدی از خدای سبحان و معتقد این که عالم محضر خداست و همواره نامگر بر اهل انان در مملو پر اس داشت تمام بند و دانش پژوهش و فکر به ایت جایگاه دانشگاه و احتیای فرسنگ و تن بشری با دانشمیان و اصحاب بیات علمی

و احدی دانشگاه آزاد اسلامی مشهد می کریم اصول زیر را در انجام خایست های پژوهشی مد نظر قرار داده و از آن تمخلی کنیم:

- ۱- اصل شقیقت جویی: تلاش در راستای پی جویی شقیقت و وفاداری به آن و دوری از مرکز گزینان سازی شقیقت.
- ۲- اصل رعایت حقوق: التزام به رعایت کامل حقوق پژوهشگران و پژوهشگران (انسان، حیوان و نبات و سایر صاحبان حق).
- ۳- اصل باکیست باوی و مسنوی: تمهید به رعایت کامل حقوق باوی و مسنوی دانشگاه و کلیه بکاران پژوهش.
- ۴- اصل منافع ملی: تمهید به رعایت مصالح ملی و در نظر داشتن پیشبرد توسعه کشور و کلیه مراحل پژوهش.
- ۵- اصل رعایت انصاف و انابت: تمهید به انتساب از مرکز گزینان جانب داری غیر علمی و حفاظت از اموال، تجهیزات و منابع در اختیار.
- ۶- اصل رازداری: تمهید به صیانت از اسرار و اطلاعات محرمانه افراد، سازمان ها و کشور و کلیه افراد و نهاد های مرتبط با تحقیق.
- ۷- اصل احترام: تمهید به رعایت حریم باور حست باور انجام تحقیقات و رعایت جانب تقد و خود داری از مرکز گزینان حست گزینی.
- ۸- اصل ترویج: تمهید به رواج دانش و اکتشاف نتایج تحقیقات و انتقال آن به بکاران علمی و دانشمیان به غیر از مواردی که منع قانونی دارد.
- ۹- اصل برنت: التزام به برنت جویی از مرکز گزینان رفتار غیر حرفه ای و اعلام موضع نسبت به کسانی که حوزه علم و پژوهش را به شنبه های غیر علمی آلوده.

جهت خرید و دانلود فایل اصلی همراه با پرسشنامه اینجا کلیک نمایید

دانشگاه آزاد اسلامی

واحد قوچان

تعهد نامه اصالت رساله یا پایان نامه

اینجانب مهدی رنجبر سیوکی دانش آموخته مقطع کارشناسی ارشد ناپیوسته/ دکترای حرفه ای/ دکترای تخصصی در رشته مشاوره توانبخشی که در تاریخ از پایان نامه/ رساله خود تحت عنوان " رابطه بین سخت رویی و انگیزش تحصیلی با فرسودگی تحصیلی دانش آموزان مقطع متوسطه (دوره دوم) شهر تربت حیدریه " با کسب نمره..... و درجه دفاع نموده ام بدین وسیله متعهد می شوم:

- ۱) این پایان نامه/ رساله حاصل تحقیق و پژوهش انجام شده توسط اینجانب بوده و در مواردی که از دستاورد های علمی و پژوهشی دیگران (اعم از پایان نامه، کتاب، مقاله و ...) استفاده نموده ام، مطابق ضوابط و رویه موجود، نام منبع مورد استفاده و سایر مشخصات آن را در فهرست مربوطه ذکر و درج کرده ام.
- ۲) این پایان نامه/ رساله قبلاً برای دریافت هیچ مدرک تحصیلی (هم سطح، پایین تر یا بالاتر) در سایر دانشگاه ها و مؤسسات آموزش عالی ارائه نشده است.
- ۳) چنانچه بعد از فراغت از تحصیل، قصد استفاده و هرگونه بهره برداری اعم از چاپ کتاب، ثبت اختراع و ... از این پایان نامه داشته باشم، از حوزه معاونت پژوهشی واحد مجوزهای مربوطه را اخذ نمایم.
- ۴) چنانچه در هر مقطع زمانی خلاف موارد فوق ثابت شود، عواقب ناشی از آن را می پذیرم و واحد دانشگاهی مجاز است با اینجانب مطابق ضوابط و مقررات رفتار نموده و در صورت ابطال مدرک تحصیلی ام هیچگونه ادعایی نخواهم داشت.

نام و نام خانوادگی: مهدی رنجبر سیوکی

تاریخ و امضاء:

دانشگاه آزاد اسلامی

واحد قوچان

دانشکده علوم انسانی، گروه آموزشی مشاوره و روان شناسی

پایان نامه برای دریافت درجه کارشناسی ارشد "M.A"

گرایش : مشاوره توانبخشی

عنوان:

رابطه بین سخت رویی و انگیزش تحصیلی با فرسودگی تحصیلی دانش آموزان

مقطع متوسطه (دوره دوم) شهر تربت حیدریه

نگارش:

مهدی رنجبر سیوکی

تابستان ۱۳۹۴

هیات داوران :

امضاء	۱- استاد ممتحن
امضاء	۲- استاد ممتحن
امضاء	۳- استاد راهنما دکتر غلامرضا خدیوی رفوگر

جهت خرید و دانلود فایل اصلی همراه با پرسشنامه اینجا کلیک نمایید

تقدیم به :

- تقدیم به پدر و مادر مهربانم به خاطر زحمات بی دریغشان.

سپاسگزاری

سپاس ایزد منان را که با لطف و عنایت خویش، نعمت دانش‌اندوزی را بر من ارزانی داشت و توفیق شاگردی در محضر اساتیدی گرانقدر و فرزانه را به من عطا فرمود حال که با عنایت پروردگار، این تحقیق به پایان رسید بر خود وظیفه می‌دانم از کلیه اساتید و عزیزانی که در طول سالیان تحصیل و نگارش پایان‌نامه همراه و همدل من بوده و هستند مراتب سپاس و قدردانی خود را ابراز نمایم.

و با تشکر از راهنمای دلسوز و فرزانه، مشوق راه علم، استاد ارجمند دکتر غلامرضا خدیوی رفوگر.

جهت خرید و دانلود فایل اصلی همراه با پرسشنامه اینجا کلیک نمایید

جهت خرید و دانلود فایل اصلی همراه با پرسشنامه اینجا کلیک نمایید

چکیده

پژوهش حاضر به رابطه بین سخت رویی و انگیزش تحصیلی با فرسودگی تحصیلی دانش آموزان مقطع متوسطه (دوره دوم) شهر تربت حیدریه پرداخته است. این پژوهش از نظر هدف در زمره پژوهش های کاربردی محسوب می شود و با استفاده از روش تحقیق همبستگی انجام شد. در پژوهش حاضر جامعه آماری شامل کلیه دانش آموزان پسر مقطع متوسطه (دوره دوم) شهر تربت حیدریه هستند که در سال تحصیلی ۹۳-۹۴ به تحصیل اشتغال دارند. براساس گزارش سازمان آموزش و پرورش تعداد این دانش آموزان ۳۴۸۶ نفر می باشد. در پژوهش حاضر با توجه به جدول کریجسی و مورگان تعداد ۳۷۴ نفر از این دانش آموزان به عنوان نمونه آماری انتخاب شدند. برای انتخاب آنها از روش نمونه گیری خوشه ای چند مرحله ای تصادفی استفاده شد. برای این منظور از بین دبیرستانهای شهر تربت حیدریه ۸ دبیرستان و از بین کلاس های دوم دبیرستان دو کلاس به صورت تصادفی انتخاب شدند. گردآوری داده ها در این پژوهش به روش میدانی و پرسشنامه بسته می باشد. جهت گردآوری اطلاعات از پرسشنامه های: فرسودگی تحصیلی مربوط به مدرسه سالما- آرو و نا آتالن (۲۰۰۵)، سخت رویی توسط کوباسا و همکاران (۱۹۷۹) و انگیزش تحصیلی والرند و همکاران (AMS) استفاده شد. در تحقیق حاضر جهت تجزیه و تحلیل داده ها از آمار توصیفی و آمار استنباطی استفاده شده و از طرفی به منظور اثبات یا رد فرضیه های تحقیق از روش همبستگی پیرسون و تحلیل رگرسیون چندگانه استفاده و در کلیه تجزیه و تحلیل های آماری این پژوهش از نرم افزار SPSS-19 استفاده شد. نتایج پژوهش حاکی از آن بوده که بین سخت رویی و انگیزش تحصیلی با فرسودگی تحصیلی دانش آموزان مقطع متوسطه (دوره دوم) شهر تربت حیدریه رابطه وجود دارد.

کلید واژه ها: سخت رویی، انگیزش تحصیلی و فرسودگی تحصیلی

جهت خرید و دانلود فایل اصلی همراه با پرسشنامه [اینجا](#) کلیک نمایید

فصل اول

کلیات تحقیق

جهت خرید و دانلود فایل اصلی همراه با پرسشنامه [اینجا](#) کلیک نمایید

بی تردید اصطلاح فرسودگی^۱ یکی از بحث انگیزترین و در عین حال جذاب ترین مفاهیمی است که در علم روانشناسی وجود دارد. با توجه به حساسیت سازمان آموزش و پرورش برای دستیابی و اجرای موفقیت آمیز هر فعالیت آموزشی افزون بر منابع مالی، وسایل و فناوری، دانش آموزان سالم و متعهد، نقش اساسی را ایفا می کند. به عبارت دیگر واکنش عاطفی فرد نسبت به تحصیل و همچنین بالا بودن سلامت روانی میزان قابلیت تحصیل را بالا می برد. این موضوعات، در کنار مسائل و مشکلات تحصیلی دانش آموزان این امر را ضروری می سازد تا نیازهای تحصیلی دانش آموزان مرتفع گردد (محمدی، ۱۳۸۵). نخستین بار فروید نبرگر^۲ (۱۹۷۴) فرسودگی را تعریف کرده است. فرسودگی پدیده ای عمومی و فراگیر است، که از کنش متقابل فرد با محیط ناشی می شود و نتیجه آن از دست دادن انگیزه، اشتیاق، انرژی، و کاهش عملکرد در زندگی است. فرسودگی فقط به منزله خستگی و فشار ناشی از کار نیست، بلکه به سبک کلی زندگی فرد و ساعت های بیداری او نیز سرایت می کند. (حقیقتگو،^۳ ۲۰۱۰). اکثر تحقیقات انجام شده درباره ی فرسودگی در موقعیت هایی شغلی بوده است (سند و میازکی^۴، ۲۰۰۰، گرینگلس^۵ و همکاران، ۲۰۰۱، زلارس^۶ و همکاران، ۲۰۰۰ و...). فرسودگی شغلی^۷ در حقیقت آن نوع از فرسودگی روانی است که با فشارهای روانی یا استرس های مربوط به شغل و محیط کار توأم گشته است. این اختلال در میان انواع مشاغل مدرسان و یاری دهنده هایی نظیر مشاوران، مددکاران اجتماعی، پزشکان، پلیس، پرستاران مشاهده شده و با محرک های تنش زایی مانند داشتن مراجعان بیش از حد در یک زمان، نداشتن وقت کافی و فقدان حمایت یا قدردانی مرتبط است (حسنی، ۱۳۹۲).

در این بین دانش آموزان نیز به سبب داشتن مشغولیت با تکالیف درسی به نوعی شاغل محسوب شده و مستعد فرسودگی هستند. اگر دانش آموزان دچار خستگی عاطفی جدی شوند ممکن است تحریک پذیر،

¹ Burnout

² FreudNberger

³ Haghightgoo

⁴ Sand & Miyazaki

⁵ Greenglass

⁶ Zellars

⁷ Job Burnout

جهت خرید و دانلود فایل اصلی همراه با پرسشنامه اینجا کلیک نمایید

ناامید و فرسوده شده و عملکرد تحصیلی پایین تری پیدا کنند (یانگ^۱، ۲۰۰۹). آموزش و یادگیری تجربه ای پر استرس است به خصوص در موقعیتهای آموزشی که ماهیت آنها به گونه ای است که از پر استرستترین مشاغل محسوب می شوند (آبزاری، عباس زاده و عرب^۲، ۲۰۱۲). این موضوع اخیراً مطالعات متعددی را در دانشگاه ها به خود اختصاص داده است (با لوگان^۳ و همکاران، ۱۹۹۶، چنج^۴ و همکاران، ۲۰۰۰؛ مارتینز^۵ و همکاران، ۲۰۰۲؛ یانگ، ۲۰۰۴) بر اساس تحقیقات و پژوهش های انجام شده، می توان گفت که فرسودگی تحصیلی در موقعیت های آموزشی با ویژگی هایی مانند خستگی ناشی از الزامات مربوط به مطالعه، رشد حس و نگرش بدبینانه و بدون حساسیت نسبت به مطالب درسی و نیز احساس پیشرفت شخصی ضعیف در امور درسی و تحصیلی مشخص می شود (سالملا-آرو و ناتانن^۶، ۲۰۰۵). افرادی که فرسودگی تحصیلی دارند معمولاً علائمی مانند بی اشتیاقی نسبت به مطالب درسی، ناتوانی در ادامه حضور مستمر در کلاسهای درس، مشارکت نکردن در فعالیت های کلاسی، احساس بی معنایی در فعالیت های درسی و احساس ناتوانی در فراگیری مطالب درسی را تجربه می کنند.

ماسلاچ^۷ (۲۰۰۱)، در مطالعات خود دریافت که صفات و ابعاد شخصیتی^۸ می تواند توجیه کننده فرسودگی باشند. در تلاش به منظور کشف این موضوع که چه افرادی ممکن است بیشتر در معرض خطر تجربه فرسودگی تحصیلی قرار داشته باشند، چندین صفت شخصیتی مورد مطالعه قرار گرفته اند. افرادی که سطوح پایینی از سخت رویی (درگیری با فعالیت های روزانه، احساس کنترل به رویدادها و پذیرا بودن تغییرات) را نشان می دهند، نمرات بالاتری در فرسودگی دارند (گاروسا^۹، ۲۰۰۹).

کنار آمدن موفقیت آمیز فرد با عوامل استرس زا و موقعیت های دشوار سخت رویی نامیده می شود (مک کوین^{۱۰}، ۱۹۹۶). سخت رویی به عنوان حوزه ای پر طرفدار در سال های اخیر مطرح گردید و به مطالعه و

¹ Yang

² Abazari., Abbaszade, Arab

³ Balogun

⁴ Chang

⁵ Martinez

⁶ Salmela-Aro & Naatanen

⁷ Maslach

⁸ Personality Traits

⁹ Garosa

¹⁰ Mac Cobain

جهت خرید و دانلود فایل اصلی همراه با پرسشنامه اینجا کلیک نمایید

کشف توانمندی های فردی و بین فردی می پردازد و باعث پیشرفت و مقاومت در شرایط دشوار می گردد (ریچاردسون^۱، ۲۰۱۳). واژه سخت رویی را سوزان اولت (کوباسا) و سالواتورمدی ابداع کردند (۱۹۸۲) آنها و دیگر محققین از جمله هریسون^۲ (۲۰۰۵) و گت^۳ و همکاران (۲۰۰۸) و لمبرت^۴ (۲۰۰۷) نشان دادند افرادی که از سخت رویی بالایی برخوردارند در شرایط پراسترس بیمار نمی شوند. افراد سخت رو عمیقاً درگیر فعالیت های زندگی هستند و بر پیچیدگی های زندگی چیره می شوند. آنها معتقدند زندگیشان هدفمند است، تماشاگر منفعلی نیستند و برای معنادار کردن زندگی خود مسئولیت می پذیرند. افراد متعهد، رویدادهای زندگی را به عنوان تجارب معنادار تعبیر می کنند و معتقدند که همه فعالیت های زندگی آنها یک هدف کلی دارد (ریچاردسون و سالانوا^۵، ۲۰۰۲).

انگیزش^۶، نیز پدیده ای است ذاتی که تحت تأثیر چهار عامل، یعنی، موقعیت (محیط و محرکهای بیرونی)، مزاج (حالت و وضعیت درونی ارگانیزم)، هدف (هدف رفتار، منظور و گرایش) و ابزار (ابزار دستیابی به هدف) قرار دارد. انسان ها برای دستیابی به اهداف، نیازها و غرایز خود انگیزش لازم را کسب می نمایند. در خصوص دانش آموزان، انگیزه پیشرفت تحصیلی، از اهمیت خاصی برخوردار است. با این انگیزه، افراد تحرک لازم را برای به پایان رساندن موفقیت آمیز یک تکلیف، رسیدن به هدف یا دستیابی به درجه معینی از شایستگی در کار خود دنبال می کنند تا بالاخره بتوانند موفقیت لازم را در امر یادگیری و پیشرفت تحصیلی کسب نمایند (محمدی^۷، ۲۰۰۶). روان شناسان، ضرورت توجه به انگیزش در تعلیم و تربیت را، به دلیل ارتباط مؤثر آن با یادگیری جدید، مهارت ها، راهبردها و رفتارها متذکر شده اند (شهری^۸، ۲۰۰۷) و یکی از سازه های اولیه ای که برای تبیین این انگیزش ارائه کرده اند، انگیزش تحصیلی است. انگیزش تحصیلی به رفتارهایی اطلاق می شود که منجر به یادگیری و پیشرفت می گردد (ماسالی^۹، ۲۰۰۹). به عبارت دیگر، انگیزش تحصیلی، تمایل فراگیر است، به آن که کاری را در قلمرو خاصی به خوبی انجام دهد و عملکردش

¹ Richardson

² Harrison

³ Vogt

⁴ Lambert

⁵ Salanova

⁶ Motivation

⁷ Mohamadi

⁸ Shahraray

⁹ Masalli

جهت خرید و دانلود فایل اصلی همراه با پرسشنامه اینجا کلیک نمایید

را بطور خودجوش ارزیابی کند. بنابراین، انگیزش تحصیلی، یا به عبارتی انگیزش درونی، یک حالت روان شناختی است و هنگامی حاصل می شود که انسان خود را دارای کفالت لازم و خودمختاری ادراک بداند (عابدی^۱، ۲۰۰۸). همچنین، نبود انگیزش باعث نوعی بدبینی، اضطراب و افسردگی، و از طرفی، منجر به افت عملکرد تحصیلی و فرسودگی دانشجویان شده است (عسکری، ۱۳۹۲).

لذا در این پژوهش، پژوهشگر در صدد است به مطالعه رابطه بین سخت رویی و انگیزش تحصیلی با فرسودگی تحصیلی دانش آموزان مقطع متوسطه (دوره دوم) شهر تربت حیدریه بپردازد. و انتظار می رود که پژوهش حاضر بتواند در ارائه راهکارهای مناسب به منظور کاهش فرسودگی تحصیلی دانش آموزان و در نتیجه بهبود عملکرد تحصیلی آنان نتایج سودمندی ارائه دهد.

¹ Masaali

۱.۲ بیان مسئله

همانطور که افراد شاغل در هر سازمان با استرس ها، فشارها و مشکلات مختلفی روبرو هستند و از عوارض آن رنج می‌برند، دانش آموزان نیز با استرس های مختلفی مواجه هستند. یکی از پیامدهای این استرس بروز فرسودگی تحصیلی در میان آنها است. مفهوم فرسودگی در اوایل دهه ۱۹۷۰ برای اولین بار به وسیله مزلاج و جکسون در کالیفرنیا مطرح شد. فرسودگی حالتی از خستگی جسمی، روانی و هیجانی است که منجر به روحیه پایین، نگرش منفی نسبت به ارباب رجوع، نگرش تمسخر آمیز نسبت به پیشرفت های شغلی و کاهش کارایی فرد می شود (وارث^۱، ۱۹۹۵، به نقل از بل^۲، ۲۰۰۳).

فراگیران در محیط های آموزشی در دستیابی به اهداف آموزشی خود با چالش های متعددی مواجه می شوند. وقتی چنین چالش هایی منفی در نظر گرفته شوند، اثر زیانباری بر روی انگیزش، عملکرد تحصیلی و بهزیستی روانشناختی فراگیران خواهد داشت. به عبارتی دیگر، در حالی که حضور در مدرسه برای بسیاری از دانش آموزان تجربه های خوشایندی به همراه دارد، برای برخی دیگر از دانش آموزان، مطالب تحصیلی مانند آزمون ها، مقاله ها، ارائه مطالب و غیره منجر به فرسودگی تحصیلی دانش آموزان خواهد شد. بدیهی است که فرسودگی تحصیلی تأثیرات منفی از لحاظ بهزیستی ذهنی، روانشناختی و جسمانی برای دانش آموزان خواهد داشت (اسماعیلی، ۱۳۹۳). نومن^۳ (۱۹۹۰) اعتقاد دارد که مبحث فرسودگی تحصیلی یکی از مهمترین مباحث قابل پژوهش در دانشگاه ها است. نومن بر این باور است که برای فرسودگی تحصیلی دلایل مختلفی وجود دارد که مهمترین آنها عبارت اند از: الف) فرسودگی تحصیلی ارتباط دانش آموزان را با مدرسه تحت تأثیر قرار می دهد. ب) فرسودگی تحصیلی می تواند میزان علاقه و اشتیاق دانش آموزان را به ادامه تحصیل تحت تأثیر قرار دهد، ج) فرسودگی تحصیلی می تواند یک ابزار مهم و اساسی برای فهم اعمال گوناگون دانش آموزان، مانند عملکرد تحصیلی در دوران تحصیل باشد. بنا به این نکته اساسی، تشخیص متغیرهای پیش بینی کننده فرسودگی تحصیلی یکی از موضوع های اساسی در این زمینه است (به نقل از براتی، ۱۳۸۹).

¹ Varec

² Bel

³ Neumann

جهت خرید و دانلود فایل اصلی همراه با پرسشنامه اینجا کلیک نمایید

بوریش^۱ (۲۰۰۸) و آلمر^۲ (۲۰۰۲)، در پژوهش هایی نشان دادند عواملی وجود دارند که می توانند بر روی فرسودگی تحصیلی تأثیر بگذارند که این عوامل باید به دقت مورد شناسایی قرار بگیرند. از جمله این عوامل ویژگی سخت رویی است، که به عنوان متغیر در این پژوهش مورد بررسی قرار می گیرد. سخت رویی نحوه مقابله با استرس زها را در افراد تعدیل می کند یعنی آنها را در تحلیل موفقیت آمیز موقعیت استرس زا یاری می کند (به نقل از امیری، ۱۳۹۳).

سخت رویی^۳ عاملی است که به افراد در مواجهه و سازگاری با شرایط سخت و استرس زا کمک می کند و آنها را در برابر اختلالات روانی و مشکلات تحصیلی محافظت می کند (کیانی و همکاران، ۱۳۸۴). افراد سخت رو سازگاری فردی بالایی با عوامل استرس زای محیطی در زندگیشان دارند (ماستن^۴، ۱۹۹۹). در یک بازنگری گسترده از مطالعات در زمینه ی سخت رویی در طی ۲۵ سال که توسط ماستن و کاتزورث^۵ (۲۰۰۹)، به نقل از بابلان و همکاران، ۱۳۹۰) انجام شد، مشخص شد که عوامل حمایتی سخت رویی در سلامت افراد مؤثرند. لوتانز، یوسف و آوولیو^۶ (۲۰۰۷) در پژوهشی مشخص نمودند که سخت رویی در سطح آموزشی عبارت است از پویایی های ساختاری و رویه ای که باعث می شود دانش آموزان ظرفیت لازم برای مقابله با دشواری ها و سختی ها را داشته باشند. دانش آموزان سخت رو با ابعادی چون ساختارهای مؤثر قدرت، روابط اجتماعی، پذیرش واقعیت، نگرش مثبت نسبت به تغییر، تمایز و ارتباطات شناخته می شوند. ایزدیان، امیری، جهرمی و حمیدی^۷ (۲۰۱۰) در پژوهش خود به رابطه سخت رویی با فرسودگی پرداختند و سخت رویی را به عنوان نوعی فرایند، توانایی یا پیامد سازگاری موفقیت آمیز با داشتن موقعیت تهدید کننده تعریف نمودند. به عبارت دیگر سخت رویی را عاملی یافتند که به افراد در رویارویی و سازگاری با موقعیت های سخت و تنش زای زندگی کمک می کند و فرسودگی را کاهش می دهد (وایت، درایور و وارن^۸، ۲۰۱۰).

¹ Burish

² Elmer

³ Hardiness

⁴ Mastn

⁵ Katzors

⁶ Luthans, Joseph & Avolio

⁷ Izadian, Amiri, Jahromi & Hamidi

⁸ White, Driver & Warren

جهت خرید و دانلود فایل اصلی همراه با پرسشنامه اینجا کلیک نمایید

اسپکتور^۱ (۲۰۰۸) نیز در پژوهشی بیان می کند که دانش آموزان زمانی می توانند در مراحل تحصیلی خود به خوبی عمل کنند که از توانایی و انگیزش لازم برای داشتن عملکرد بهره مند باشند. در واقع وی معتقد است که توانایی و انگیزش منجر به عملکرد تحصیلی مناسب می شوند. به طور کلی، انگیزش، حالت و نیرویی درونی است که فرد را به مقابله با فرسودگی وا می دارد. انگیزش باعث می شود که فرد، رفتاری را به صورت جهت دار، با تلاش و جدیت و تداوم در طول دروه زمانی خاص انجام دهد. کامپفر^۲ (۲۰۰۲) نیز معتقد است که انگیزش تحصیلی با فرسودگی تحصیلی در ارتباط است و موضوع ساده ای نیست، بلکه ساختاری پیچیده از جریان های مرتبط است که باید به صورت جداگانه بررسی شود به عنوان جنبه های مجزا از هم در سلامت مورد مطالعه قرار گیرند.

با توجه به موارد بیان شده در بالا پژوهش حاضر در صدد این است که به رابطه بین سخت رویی و انگیزش تحصیلی با فرسودگی تحصیلی دانش آموزان مقطع متوسطه (دوره دوم) شهر تربت حیدریه بپردازد. مسئله‌ی اساسی در پژوهش حاضر این است که آیا بین رابطه بین سخت رویی و انگیزش تحصیلی با فرسودگی تحصیلی دانش آموزان مقطع متوسطه (دوره دوم) شهر تربت حیدریه رابطه وجود دارد؟

۱.۳ ضرورت های انجام تحقیق

مطالعات نشان داده اند که تحصیل نیز به نوعی یک کار پر استرس است و تقریباً یک چهارم دانش آموزان در هنگام تحصیل تحت استرس می باشند. همچنین، مطالعه دیگری نشان داده است که درصد بالایی از دانش آموزان مبتلا به درجه متوسط و بالایی از فرسودگی تحصیلی هستند. مطالعه ای دیگر نشان داده است که در کشورهای غربی و شرق اروپا حدود ۱۰ تا ۴۰ درصد از دانش آموزان تحت استرس زیاد و فرسودگی هستند و این درصدها به طور قابل ملاحظه‌ای به ۵۰ تا ۷۰ درصد در کشورهای آسیایی مانند ژاپن و تایوان می رسد (رنجبر، ۱۳۹۰).

مکان های آموزشی به عنوان محل کار یادگیرندگان محسوب می شوند؛ هر چند یادگیرندگان در موقعیت های آموزشی به عنوان کارمند کار نمی کنند، اما از دیدگاه روانشناختی، فعالیتهای آموزشی و درسی

¹ Spector

² Kumpfer

جهت خرید و دانلود فایل اصلی همراه با پرسشنامه اینجا کلیک نمایید

آنها را می توان به عنوان یک کار در نظر گرفت (سالملا- آرو و همکاران، ۲۰۰۸). فرسودگی تحصیلی در موقعیتهای آموزشی موجب احساس خستگی به خاطر تقاضاها و الزامات تحصیل (خستگی)، داشتن یک حس بدبینانه و بدون علاقه نسبت به مطالب و تکالیف درسی (بی علاقهگی) و نیز احساس پیشرفت شخصی ضعیف در امور درسی و تحصیلی (خودکارآمدی شخصی کاهش یافته) می شود (ژانگ و همکاران، ۲۰۰۷). با نظر به تاثیر فوق در صورتی که متولیان آموزش و پرورش و همچنین پژوهشگران حوزه تعلیم و تربیت به بررسی دقیق جهت شناسایی زمینه ها، پیشایندهای موثر و درمان فرسودگی تحصیلی نپردازند، فرایند آموزش و یادگیری غیر اثر بخش و ناکارآمد خواهد بود و نظام آموزش و پرورش جامعه با چالش های جدی مواجه خواهد شد، بنابراین به دلیل اهمیت متغیر فرسودگی تحصیلی، در پژوهش حاضر قصد داریم ضمن بررسی این موضوع به تبیین رابطه آن با دو متغیر پیشاینده دیگر یعنی سخت رویی روان شناختی و انگیزش تحصیلی با آن بپردازیم.

فرسودگی تحصیلی نه تنها با بهداشت روانی دانش آموزان بلکه با میزان بهره وری تحصیلی آنها نیز رابطه دارد لذا آشنا شدن با روش های مقابله ای موثر با فشارهای روانی و غلبه بر فرسودگی تحصیلی می تواند به ارتقاء بهداشت روانی، افزایش اثر بخشی و بهره وری دانش آموزان کمک کند.

۱.۴ اهداف تحقیق

۱.۴.۱ هدف اصلی

- این پژوهش از نظر هدف در زمره پژوهش های کاربردی محسوب می شود و با استفاده از روش تحقیق همبستگی به بررسی رابطه بین سخت رویی و انگیزش تحصیلی با فرسودگی تحصیلی دانش آموزان مقطع متوسطه (دوره دوم) شهر تربت حیدریه می پردازد.

۱.۴.۲ اهداف اختصاصی

- بررسی رابطه بین سخت رویی با فرسودگی تحصیلی دانش آموزان مقطع متوسطه (دوره دوم) شهر تربت حیدریه.
- بررسی رابطه بین انگیزش تحصیلی با فرسودگی تحصیلی دانش آموزان مقطع متوسطه (دوره دوم) شهر تربت حیدریه.

جهت خرید و دانلود فایل اصلی همراه با پرسشنامه اینجا کلیک نمایید

۱.۵ فرضیه های تحقیق

۱.۵.۱ فرضیه اصلی

- بین سخت رویی و انگیزش تحصیلی با فرسودگی تحصیلی دانش آموزان مقطع متوسطه (دوره دوم) شهر تربت حیدریه رابطه معناداری وجود دارد.

۱.۶ فرضیه های فرعی

- بین سخت رویی با فرسودگی تحصیلی دانش آموزان مقطع متوسطه (دوره دوم) شهر تربت حیدریه رابطه وجود دارد.
- بین انگیزش تحصیلی با فرسودگی تحصیلی دانش آموزان مقطع متوسطه (دوره دوم) شهر تربت حیدریه رابطه وجود دارد.

۱.۷ تعاریف نظری مفاهیم

۱.۷.۱ فرسودگی تحصیلی

رویدنبرگر^۱ به عنوان اولین کسی که از واژه فرسودگی با مضمون امروزی آن استفاده کرده است، فرسودگی را یک حالت خستگی مفرط که از کار سخت و بدون انگیزه و بدون علاقه ناشی می شود (فرویدنبرگر، ۱۹۷۵) تعریف کرده است. وی این پدیده را سندرم تحلیل جسمی و روانی^۲ نامیده است (هالبرگ^۳، ۲۰۰۵) و آن را حالتی از خستگی عاطفی و جسمانی می داند که از شرایط موجود در محیط نشأت می گیرد که گسترش یافته این مفهوم به بافت های آموزشی، فرسودگی تحصیلی نامیده می شود (فاربر^۴، ۲۰۰۳). افرادی که فرسودگی تحصیلی دارند معمولاً علائمی مانند بی علاقه گی نسبت به مطالب درسی، عدم تمایل به

¹ Ferudenberger

² Syndrome of Physical and Emotional Exhaustion

³ Halberg

⁴ Farber

جهت خرید و دانلود فایل اصلی همراه با پرسشنامه اینجا کلیک نمایید

حضور مستمر در کلاس، عدم مشارکت در فعالیت های کلاسی، غیبت های مکرر و احساس بی معنایی و بی کفایتی در فراگیری مطالب درسی را تجربه می کنند (نوامی^۱، ۲۰۰۹).

۱.۷.۲ سخت رویی

سخت رویی عاملی است که به افراد در مواجهه و سازگاری با شرایط سخت و استرس زای شغلی کمک می کند و آنها را در برابر اختلالات روانی و مشکلات شغلی محافظت می کند (ایزدیان و همکاران، ۱۳۹۲). افراد سخت رو سازگاری فردی بالایی با عوامل استرسزای محیطی در زندگیشان دارند (ماستن^۲، ۱۹۹۹). واژه سخت رویی را سوزان اولت سالواتورمدی^۳ ابداع کردند (۱۹۸۲) آنها و دیگر محققین از جمله هریسون^۴ (۲۰۰۵) و گت^۵ و همکاران (۲۰۰۸) و لمبرت^۶ (۲۰۰۷) نشان دادند افرادی که از سخت رویی بالایی برخوردارند در شرایط پراسترس بیمار نمی شوند. افراد سخترو عمیقاً درگیر فعالیتهای زندگی هستند و بر پیچیدگیهای زندگی چیره می شوند. آنها معتقدند زندگیشان هدفمند است، تماشاگر منفعلی نیستند و برای معنادار کردن زندگی خود مسئولیت می پذیرند. افراد متعهد، رویدادهای زندگی را به عنوان تجارب معنادار تعبیر می کنند و معتقدند که همه فعالیتهای زندگی آنها یک هدف کلی دارد. از نظر کوباسا (۱۹۷۹) سخت رویی از سه مولفه تشکیل شده است که عبارتند از: الف) تعهد: عبارت است از داشتن هدف و مشارکت در رخدادهای و فعالیت ها و ارتباط برقرار کردن با مردم، برای نمونه افراد متعهد منتظر آند تا برنامه های روزمره را آغاز کنند و از ارتباط با مردم لذت می برند. ب) کنترل: یعنی اعتقاد به اینکه فرد می تواند بر رخدادهای زندگیش اثر بگذارد. ج) مبارزه جویی: عبارت است از تمایل به تلقی کردن تغییرات و رخدادهای زندگی به عنوان محرک ها یا موقعیت هایی برای رشد، به جای تصور کردن آنها به صورت تهدیدی برای امنیت. (سارافینو، ۲۰۰۲).

¹ Noami

² Mastn

³ Susan Ult Salvatoremdi

⁴ Harrisson

⁵ Vogt

⁶ lambert

جهت خرید و دانلود فایل اصلی همراه با پرسشنامه اینجا کلیک نمایید

۱.۷.۱ انگیزش تحصیلی

اسپکتور^۱ (۲۰۰۸) بیان می کند که دانش آموزان زمانی می توانند در تحصیل خود به خوبی عمل کنند که از توانایی و انگیزش لازم برای داشتن عملکرد بهره مند باشند. در واقع وی معتقد است که توانایی و انگیزش منجر به عملکرد تحصیلی مناسب می شوند. به طور کلی، انگیزش، حالت و نیرویی درونی است که فرد را به رفتارهای خاصی وا می دارد. انگیزش باعث می شود که فرد، رفتاری را به صورت جهت دار، با تلاش و جدیت و تداوم در طول دروه زمانی خاص انجام دهد.

۱.۸ تعاریف عملیاتی مفاهیم و متغیرها

۱.۸.۱ فرسودگی تحصیلی

در این پژوهش فرسودگی تحصیلی به عنوان متغیر وابسته نمره ای است که از پرسشنامه فرسودگی تحصیلی سالما- آرو و نا آتالن (۲۰۰۵) بدست می آید. این پرسشنامه سه بعد خستگی هیجانی، بدبینی و کارایی را در بر می گیرد.

۱.۸.۲ سخت رویی

سخت رویی به عنوان متغیر مستقل در این پژوهش نمره ای است که از پرسشنامه سخت رویی کوباسا (۱۹۷۹) بدست می آید، در این پرسشنامه سه زیر مقیاس تعهد، کنترل و مبارزه طلبی محاسبه می شود.

۱.۸.۱ انگیزش تحصیلی

در این پژوهش انگیزش تحصیلی به عنوان متغیر مستقل نمره ای است که از پرسشنامه انگیزش تحصیلی والراند (AMS) (۱۹۹۲) بدست می آید، این مقیاس سه بعد انگیزش درونی، بیرونی و بی انگیزشی را می سنجد.

جهت خرید و دانلود فایل اصلی همراه با پرسشنامه اینجا کلیک نمایید

¹ Spector